

Komunizm - Upadek komunizmu w Europie - przyczyny, historia, opis

Upadek komunizmu w Europie był dosyć spektakularny i nastąpił w bardzo wielu krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Przełomową datą, która wyznacza koniec komunizmu, jest rok 1989 r., a właściwie jesień tegoż roku. Zwykło się ten czas nazywać „jesienią narodów”. W tym okresie nastąpił upadek komunistycznej władzy. Kraje znajdujące się pod wpływem rządów komunistycznych – Węgry, Czechosłowacja, Rumunia, Bułgaria, Albania, Chorwacja, Jugosławia, NRD i Polska – rozpoczęły walkę o wolność. We wszystkich tych krajach nastąpił koniec komunizmu.

Na Węgrzech opozycja pod postacią Związku Wolnych Demokratów i Węgierskiego Forum Demokratycznego zorganizowała Trójkątny Stół, gdzie przedstawiono program reform i zmian na Węgrzech. Obrady trwały od 13 czerwca do 18 września 1989 r.

W Czechosłowacji również do ataku ruszyła opozycja, 17 listopada 1989 r. zorganizowano wielką manifestację, a Vaclav Havel założył Forum Obywatelskie, dzięki któremu władza komunistyczna musiała ustąpić. Obalenie komunizmu odbyło się w Czechosłowacji dosyć łagodnie. Nadano tym ruchom nazwę „aksamitnej rewolucji”.

W Rumuni doszło do krwawych starć, w konsekwencji których został zabity dyktator rumuński Ceausescu. Władzę przejął Front Ocalenia Narodowego.

Bułgaria również posiadała silną opozycję, w listopadzie 1989 r. doszło do podziału partii komunistycznej. Władzę w kraju przejął Peter Mładenow i premierem został Andrej Łukanow. Doszło do koalicji komunistów z demokratami i powstał gabinet koalicyjny z Dymirem Popowem na czele. W Albanii w 1990 r. nastąpił czas reform, władze sprawował Ramiz Alia, wprowadzono znaczące zmiany. Pojawiła się tendencja demokratyzacji kraju.

W Jugosławii z kolei doszło do krwawych i dramatycznych wydarzeń.

Oprócz konfliktu politycznego, pojawiły się problemy natury etnicznej i narodowościowej, a także religijnej. Doszło do walk pomiędzy zwaśnionymi narodami, które później przeobraziły się w wojnę domową.

W Niemczech, a właściwie w NRD doszło do obalenia muru berlińskiego, który dzielił Berlin na dwa miasta. Powstał nowy rząd 7 listopada 1989 r. na czele którego stanął Hans Modro. Jednak dopiero Helmut Kohl kanclerz RFN zaproponował całkowite zjednoczenie Niemiec, miał poparcie Stanów Zjednoczonych. Ostatecznie Niemcy zostały zjednoczone, a władza komunistyczna upadła.

Ostre przemiany zaszły też w Polsce, władzę przejęła Solidarność, a jej przywódca, Lech Wałęsa, został prezydentem Polski.

Ostatecznie – ważne zmiany zaszły również w samym Związku Radzieckim. Michaił Gorbaczow rozpoczął szereg reform zwanych „głasnost”, „pierestrojka” i „uskorienije”. Gorbaczow ostatecznie obalił komunizm i zlikwidował ZSRR. Rosja na powrót stała się Rosją.

Upadek komunizmu odbywał się na świecie w różnych etapach, Europa odrzuciła go mniej więcej w tym samym czasie.

Dzisiaj wiele państw dawnego bloku sowieckiego boryka się z problemami, które pozostawił po sobie komunizm – bieda, inflacja i kryzys gospodarczy. Powolna odbudowa z reżimu komunistycznego zajmie tym państwom jeszcze wiele długich lat. Upadek komunizmu spowodował nawrót kapitalizmu i powolną demokratyzację państw Europy Środkowej i Wschodniej. Komunizm w ostatecznym rozrachunku uznany został za doktrynę zbrodniczą i w wielu krajach (w tym m.in. w Polsce) działalność komunistyczna jest konstytucyjnie zakazana.